GBEĽANSKÉ NOVINY

O ŽIVOTE V OBCI GBEĽANY – ROK 2023, ROČNÍK 10.

ZMENY V ZŠ GBEĽANY
RAST POČTU ŽIAKOV NÁS NÚTI VYTVORIŤ ELOKOVANÉ PRACOVISKO.
VIAC NA STR. 11

ROZHOVOR
ALEBO
KEĎ SA PRÁCA STANE SPLNENÝM SNOM
VIAC NA STR. 16

INVESTIČNÉ AKCIE
AJ TOTO SA NÁM PODARILO V ROKU 2023
VIAC NA STR. 24

BOHATÁ ČINNOSŤ NAŠICH ORGANIZÁCIÍ:
JDS, SČK, DHZ GBEĽANY
VIAC NA STR. 26

Čoraz častejšie v dnešnej dobe zvykneme hovoriť, ako čas letí. Veru, hoci čas nemá nohy, neskutočne rýchlo uteká. Bleskovo sa míňajú posledné mesiace, dni, hodiny starého roka a už nám z diaľky máva nový – rok 2024. Tento zlom – stretnutie dvoch rokov sa hrá s našimi pocitmi a nejednému z nás sa v hlave miešajú rôzne myšlienky ako radosť a očakávanie, na druhej strane strach a neistota.

Vo svete existovalo niekoľko veľkých prorokov a mnohé z ich predpovedí sa skutočne aj naplnili. Jednou z nich bola aj slepá bulharská veštica, svetu známa ako Baba Vanga. Tá pre rok 2024 predpovedala ťažkú hospodársku krízu či ničivé prírodné katastrofy. Našťastie, svet nie je len čierny alebo biely a dobrou správou je, že podľa Vangy má byť rok 2024 prelomový najmä v oblasti medicíny. Ľudstvu sa vraj podarí nájsť lieky na mnohé závažné choroby... Kiežby, koľko ľudského utrpenia by sa tým vyriešilo... Ktovie, čo nás naozaj čaká. Žiaľ, krištáľovú guľu, ktorá odhalí budúcnosť, ľudstvo nemá... Alebo našťastie?

V známej slovenskej piesni znejú slová: VRÁŤ TROCHU LÁSKY MEDZI NÁS. Hoci to neradi priznávame, za posledné roky možno badať, že ľuďom sa stáva cudzou súdržnosť, ľudskosť, vzájomná úcta. Staviame vysoké ploty, ktoré oddeľujú naše domy a tak vytvárame aj pomyselné múry medzi nami. Uzatvárame sa viac do seba a sme voči iným viac ľahostajní. Práve preto si nielen počas nastávajúcich vianočných sviatkov, ale aj do nového roka spoločne prajme, nech teplo našich domovov prenikne aj do našich srdc a šíri sa všade navôkol. Kedy je na to vhodnejší čas, ak nie na Vianoce? Vyslovme tiché želanie, nech sa vráti trochu lásky medzi nás... Spoločne sa ľahšie žije a len bok po boku, ruka v ruke, vzájomnou oporou a láskou v srdci dokážeme ísť ľahšie v ústrety aj tej najťažšej budúcnosti.

Prajeme Vám krásne vianočné sviatky, ako aj celý nastávajúci rok. Nech je plný pokoja, úprimných stiskov rúk a pohľadov, ľudskej blízkosti a lásky.

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

Obsah

Slávnostné odhalenie Busty Alexandra Trizuljaka 3
Domáci opäť spestrili obecné slávnosti 4
eRko v Gbeľanoch oslávilo desaťročnicu 6
(NE)OBYČAJNÝ DEŇ 8
Poďakovanie mamám ani tento rok nechýbalo.....9
Jesenný vietor rozlietal šarkany 10
Nevyhnutnosť vytvorenia elokovaného pracoviska ZŠ ...11
Nech nás úsmev a optimizmus neopúšťa 12
Vítanie jari v našej obci.....13
XI. ročník Gbeľany Open 14
Ako turisti opäť navštívili Strážovské vrchy 14
ROZHOVOR.....16
"Čím je, čím nie je a čím ešte môže byť naša MŠ?" ..20
O súťaž vo varení gulášu bol opäť veľký záujem.....22
Viete podať prvú pomoc? 23
Investičné práce v roku 2023 24
Vysvätenie kaplnky v Zariadení pre seniorov.....25
Z činnosti ZO JDS v Gbeľanoch 26
Činnosť DHZ Gbeľany v roku 2023 28
Cyklistika a zdravý životný štýl.....30
Vážme si starších ľudí.....31
Zaujímaš sa o dianie v obci a rád/rada píšeš?.....32

Vážení občania,

na úvod by som sa chcel poďakovať za dôveru, ktorú som dostal vo voľbách. Predvolebný program, ktorý sme Vám s poslancami predstavili splníme a aj vďaka tomu verím, že obec posunieme v rozvoji vpred.

Začiatkom roka sme do prevádzky uviedli Zariadenie pre seniorov a denný stacionár sv. Barborky, kde máme ubytovaných 32 klientov a služby sú na vysokej úrovni. Využil som možnosť získania eurofondov na realizáciu fotovoltaiky pre dom sociálnych služieb vo výške 40 tisíc eur a v súčasnosti nám už dodáva elektrickú energiu.

V programe sme mali výstavbu kompostárne. Na jej realizáciu nám prispela aj Nadácia Kia Slovakia 15 000 eurami. V súčasnosti čakáme na vyhodnotenie projektov z Envirofondu, kde máme podané 2 projekty na získanie komunálnej techniky. V septembri mali byť projekty už vyhodnotené, doteraz sa tak bohužiaľ nestalo. Je v záujme nás všetkých kompostáreň uviesť do prevádzky čím skôr, preto zvažujeme aj možnosť zakúpenia techniky z vlastných zdrojov.

Zrealizovali sme predĺženie vodovodu na ulici Kaštieľna a v súčasnosti realizujeme asfaltovú úpravu ul. Koňhorská (cesta okolo cintorína). Boli sme úspešní aj v projekte s názvom Riešenie migračných výziev v obci, kde sme získali 23 tisíc eur.

V nasledovnom roku plánujeme rekonštrukciu prechodovej chodby medzi školou a telocvičňou. Vizualizáciu projektu ste mohli vidieť aj v našom predvolebnom programe. Aktuálne sa pracuje na realizačnom projekte.

Veľký problém nám robí kapacita žiakov ZŠ, kde sme boli nútení zrušiť školský obvod. Populárnym trendom začína byť nahlasovanie trvalého pobytu detí z iných dedín u občanov žijúcich v našej obci, a tak už máme v súčasnosti 3 maloleté deti v rodinnom dome bez trvalého pobytu rodiča. Aj vďaka tomu do budúcna nebudeme vedieť zabezpečiť škôlku pre naše deti.

Mieste spolky opäť pomáhajú pri organizovaní obecných slávností, za čo by som sa im rád poďakoval. Vďaka patrí aj pani Vajčovcovej a jej tímu, ktorý rozbehol volejbalový krúžok pre dievčatá.

Developer Južných Terás - firma Projekt Gamma s.r.o do dnešného dňa nedoplnil kolaudačné rozhodnutie na stavbu - rozšírenie dažďovej kanalizácie. To znamená, že pravidelne dochádza k vytápaniu doškolovacieho strediska a rodinných domov v jeho okolí. Developer je povinný dažďovú kanalizáciu dokončiť, avšak od roku 2018 okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie neustále predlžuje termín odovzdania podkladov ku kolaudácii firme Projekt Gamma, čím prispieva k nečinnosti a neriešeniu daného problému. Tento rok som opäť podal žiadosť na riešenie problému na vedúceho odboru pána Kropitza a vedúcu oddelenia pani Hančíkovú s priloženou fotodokumentáciou, kde vytápa domy občanov a výsledok? Žiadna odpoveď. Predloženie právoplatného kolaudačného rozhodnutia sa opäť predlžuje o dva roky do 31.10.2024.

Dňa 21.9.2023 sa uskutočnil štátny stavebný dohľad pre Individuálnu bytovú výstavbu Gbeľany - Rozšírenie verejnej dažďovej kanalizácie. Developer Projekt Gamma s.r.o sa nezúčastnil.

Ale právnici od pána Kozačka (konateľ firmy Projekt Gamma) k návrhu nového územného plánu nestíhajú zatvárať dvere na obecnom úrade. Chcem len poukázať na to, ako fungujú developeri a čo očakávať v prípade pokračovania ďalšej výstavby.

Mikroregión Terchovská dolina, ktorého sme súčasťou, podpísal novú zmluvu s firmou T+T ohľadom komunálneho odpadu, čím dochádza k navýšeniu ceny za služby odvozu a spraco-

vania komunálneho odpadu takmer o dvojnásobok. Preto aj my budeme musieť zareagovať na zvýšenie tohto poplatku.

Naďalej sa budeme snažiť o čo najhospodárnejšie vynakladanie finančných prostriedkov, aby sme nemuseli pristúpiť k zvyšovaniu miestnych daní. V našom záujme je snaha získať čo najviac finančných prostriedkov z eurofondov pre rozvoj našej obce.

Nová vláda sľubuje prerozdelenie financií priamo na samosprávy. Treba len dúfať, že sa tak aj stane.

Keďže sa nám pomaly blíži koniec roka, dovoľte mi zaželať Vám, nech Vás sprevádzajú úspechy v každej oblasti Vášho života a nech sa Vám darí v plnení všetkých cieľov, ktoré si pre seba stanovíte. Dúfam, že nový rok prinesie do našej obce pokoj, prosperitu a ďalšie príležitosti na spoločné stretnutia a aktivity.

Ing. Jozef Martinček
starosta obce

Slávnostné odhalenie Busty Alexandra Trizuljaka

V pekný májový deň bola v areáli základnej školy slávnostne odhalená Busta významného slovenského sochára, ktorého detstvo a mladosť sa spája s našou obcou – pána Alexandra Trizuljaka. Jej autorkou je tiež umelecky nadaná dcéra pána Trizuljaka – pani Mária Majerníková. Slávnostného odhalenia sa zúčastnili aj žiaci základnej školy. Práve mladá generácia môže nájsť aj vďaka životným príbehom či tvorbe podobných osobností inšpiráciu do ďalšieho smerovania.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

DOMÁCI OPÄŤ SPESTRILI OBECNÉ SLÁVNOSTI

Všehochuť. Aj tak by sa dali charakterizovať tohtoročné obecné slávnosti. Nielen počasie, ktoré sa v priebehu niekoľkých hodín zmenilo z búrkovej smršte na horúci letný deň, ale aj žánrovo rozmanitý program so zmesou domácich a pozvaných účinkujúcich od tých najmenších až po najstarších.

Podujatie otvorila príhovorom poslankyňa obecného zastupiteľstva Mária Vankušová, ktorá celý program sprevádzala moderovaním. Po nej niekoľko slov prehovoril k občanom starosta obce a potom už nastúpili na pódium FS Bylinky z Gbelian. Spievali, hrali a tancovali spolu malí aj veľkí, dievčatá aj chlapci a hrdo nám prezentovali svoju činnosť zameranú na folklórne tradície a zvyky. Vytrvalé tréningy od začiatku ich činnosti už priniesli aj prvé ovocie, keď sa v marci v Regionálnom kole detských folklórnych súborov umiestnili v strieborrnom pásme. Nech je nielen toto ocenenie, ale aj potlesk zúčastnených na obecných slávnostiach pre nich motiváciou do ďalšej činnosti.

Pokračovalo sa v duchu „domáckych ľudových vystúpení“ a niekoľko nových piesní odznelo aj od Gbeľanských heligonkárov. Keď v roku 2018 začínali, chceli tak motivovať aj ostatných občanov a hlavne mladšie ročníky k vzájomnému stretávaniu sa pri obdobných aktivitách. Zrejme sa im to aj čiastočne darí, keďže v uplynulom roku sa u nás v obci sformovala v rámci FS Bylinky ďalšia spevácka skupina – tentokrát zložená čisto zo ženských hlasov. Žeby žensko-mužská rovnoprávnosť a naše ženy im chceli ukázať, že aj mnohé z nich vedia krásne spievať? No čo už chlapi, keď ste ich nechceli pustiť medzi seba, ženy predsa nebudú horšie☺ Ani sme netušili, aké spevácke talenty máme v obci.

Domáci folklór vystriedali susedia z neďalekého Strečna – Folklórny súbor Hájov s dlhou históriou, množstvom členov a absolvovaných vystúpení doma aj v zahraničí s početnými úspechmi. Keď začali členovia súboru vychádzať na pódium, zdalo sa, že sa tam všetci ani nepomestia. Vidieť však pohromade toľko mládeže z jednej obce, ktorí majú taký zápal a záujem o folklór sa dnes len tak hocikde nevidí. Ich vystúpenie s pastierskou tematikou bolo krásnou ukážkou toho, že folklór ešte stále aj v tejto modernej dobe nemusí byť deťom ani dospievajúcim cudzí.

Keďže ľudovej nôty už bolo po týchto vystúpeniach dosť, na pódium nastúpili naše gbeľanské Marlenky, ktoré sa počas uplynulého roka pravidelne stretávali a čo je hlavné spoločne sa zabávali pri nacvičovaní country tancov, ktoré nám mohli v tento deň predviesť. Country melódie sú veľmi „chytľavé“ a verím, že pri tomto vystú-

pení mali mnohí z publika chuť pridať sa k nim.

Čas značne postúpil a zostávali posledné dve vystúpenia. Na hudobnom trhu už 25 rokov známa skupina Smola a Hrušky, ktorá pricestovala zo Spišskej Novej Vsi, takmer neodišla z pódia. Po niekoľkých „posledných" piesňach, ktoré si vyžiadalo publikum sa ešte dlho jej členovia fotili a lúčili s fanúšikmi.

Roztancované publikum a bujarú atmosféru postupne upokojil príchod posledných účinkujúcich – kapely Komajota. Odohrali niekoľko hitov známych z rádií. Spevák skupiny povedal jednu peknú a pravdivú myšlienku, že do zajtra nám vždy zostáva iba jeden deň, čím uviedol skladbu s rovnomenným názvom. Veru, život je raz taký. Môžeme si robiť do budúcna rôzne plány, avšak nikdy nevieme, čo bude zajtra, veď do zajtra nám zostáva iba jeden deň...

Zábava ešte pokračovala diskotékou pod taktovkou v našej obci už dobre známeho DJa HANY, až kým ju neukončila opäť blížiaca sa búrka. Moderátorka podujatia Mária Vankušová v úvode poznamenala, že práve obecné slávnosti sú jednou z mála akcií, kde sa môžeme navzájom stretnúť a zabaviť sa so spoluobčanmi. Hoci spolu žijeme v jednej dedine, toto je jediné miesto a čas, kde sa aspoň raz za rok stretneme. Veď koľkí z nás, čo sme sa osláv zúčastnili, sme práve tu stretli svojich priateľov, spolužiakov a známych, ktorých sme už dávno nevideli? A práve o tomto má ten náš obecný deň byť...

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

eRko v Gbeľanoch oslávilo desaťročnicu

Život človeka občas vyzerá, akoby pri narodení nastúpil na rýchlik, ktorý síce niekedy pribrzdí, ale potom zasa naberie na obrátkach a rúti sa stále ďalej do neznáma veľkou rýchlosťou. Táto jazda od samotného začiatku vytvára jeden veľký ucelený príbeh skladajúci sa z množstva menších, naplnených krásnymi aj ťažkými okamihmi, zážitkami, životnými skúškami a skúsenosťami, ktoré zostávajú ukryté hlboko v mysli každého človeka a vracajú sa mu do života vďaka spomienkam...

Jeden z týchto čiastkových príbehov sa v životoch mnohých detí v našej obci začal odvíjať pred desiatimi rokmi vďaka začiatku fungovania organizácie eRko. Za desaťročie sa podarilo do hnutia eRko v našej obci prilákať množstvo detí a dnes funguje ako aktívna mnohopočetná organizácia spájajúca nielen deti, ale aj viaceré rodiny. Mnohí z členov začínali ako deti a dnes sú už z nich tínedžeri, z ktorých poniektorí sa stali animátormi pripravujúcimi program zasa pre tých mladších. Je pekné vidieť, že maniere dospievajúcich ani pubertálne nálady ich neodlákali od ďalšej aktivity v eRku, a že v tejto organizácii sa tak spájajú viaceré generácie od detí, cez mládež až po dospelých, ktorí tak majú možnosť zmysluplne tráviť voľný čas, stretávať sa s kamarátmi z obce, učiť sa vzájomnej úcte, rešpektu a pomoci. Popritom sa napĺňa aj hlavné poslanie eRka ako celoslovenskej organizácie - vytvárať „stretká“ pre deti, aby rástli spolu v radosti...

„Desaťročnica eRka“ sa nezaobišla bez poriadnej oslavy, ktorá bola určená nielen pre členov, ale pre všetkých občanov. Bola to príležitosť nielen sa zabaviť a stráviť príjemné popoludnie, ale aj prezentovať činnosť tohto hnutia či možno prilákať nových členov. Oslava pripadla na 2. septembra a počasie jej skutočne prialo. V areáli kultúrneho domu bol pripravený bohatý sprievodný program, občerstvenie, ukážka prvej pomoci a veľa zábavy pre najmenších ako nafukovacie skákacie hrady, maľovanie na tvár či tvorivé dielne. Program svojím vystúpením po príhovore starostu obce symbolicky otvorili mladé talenty eRka, ktoré aj týmto spôsobom prezentovali jeho činnosť. Po divadelnom príbehu vystúpila skupina Dizraeli, s ktorými si deti spoločne zaspievali a zatancovali na piesne, ktoré im boli dobre známe z eRko stretnutí. Zaujímavé vystúpenie ponúkli chlapci zo skupiny TOWMEOT, ktorí netradičnou formou – slušným repom ukázali, že aj takto sa dá spievať o bohu a viere, pričom je to jednoduchý spôsob, ako ich priblížiť najmä mladšej generácii. Jeden z účinkujúcich chlapcov porozprával svoj zložitý životný príbeh o tom, ako sa z drogovo závislého človeka stal silou viery a vôle človek, ktorý šíri posolstvo viery svojou vlastnou formou – formou repu. Táto skupina má veľmi peknú víziu: „Túžime, aby mladí ľudia prostredníctvom hip-hopovej subkultúry počuli o tom, že sú stvorení ako veľmi dobrí, našli svoju identitu, spoznali svoje dary, talenty a v neposlednom rade našli cestu k Bohu“, čo potvrdzujú aj svojím heslom: „Si veľmi dobrý! My to o tebe vieme, ale veríš tomu aj ty?“. Po nich nasledovalo duchovne hlboké vystúpenie známej

speváčky Simy Magušinovej s krásnymi myšlenkovo-bohatými textami a ešte krajším hlasom. Kultúrny program nakoniec zakončila skupina ExCellaers s rockovými piesňami.

Čas je v dnešnej dobe jedna z najvzácnejších veličín, a preto je namieste pri príležitosti osláv desiatich rokov pôsobenia eRka v obci poďakovať jeho pôvodnej iniciátorke pani Jane Vaškovej a jej dcére Jane Šoškovej, za to, že časť svojho voľného času už dlhých 10 rokov venujú práve aktívnej práci s deťmi a mládežou v hnutí eRko. Rovnako vďaka patrí aj všetkým ostatným mladým animátorom, rodičom, ktorí pri činnosti eRka pomáhajú a ostatným, ktorí sa na jeho činnosti akokoľvek podieľajú.

Veríme, že činnosť tejto organizácie v obci bude naďalej pokračovať a kto vie, možno raz budeme oslavovať nielen desiate, ale možno aj päťdesiate výročie. Ale to už zas bude iný príbeh...

Niekoľko otázok na zakladateľku a iniciátorku eRka pani Janu Vaškovú:

Spomínate si kedy a ako vznikla myšlienka založiť toto hnutie v Gbeľanoch?

Myšlienka založiť eRko vo farnosti sa spája so vznikom farnosti v Gbeľanoch. Oslovila som pána farára, ktorý nám dal odporúčanie, aby Viliam Šoška a vtedy ešte Jana Vašková ml. absolvovali kurz Ministerstva školstva, ktorý nám otvoril dvere k založeniu eRko Gbeľany.

Čo je hlavnou náplňou eRko stratnutí?

Hlavnou náplňou eRka je viesť mladých ľudí k láske, vzájomnej tolerancii a učiť sa žiť v spoločenstve. V spoločenstve, kde má každý člen svoje dôležité miesto. „Radostnou cestou svedectva viery kráčajme spolu malí i veľkí...“

Ako často a kde sa momentálne stretávate?

Stretávame sa každú nepárnu sobotu o 15:00 hod. v kultúrnom dome v miestnosti vedľa obecnej knižnice.

Za 10 rokov už v rámci tohto hnutia máte určite mnoho zážitkov. Existuje však nejaký, pre Vás výnimočný, ktorý by ste mohli označiť ako najkrajší a nezabudnuteľný?

Myslím, že za tých 10 rokov je tých zážitkov toľko, že by nestačila ani kniha: stretnutie s biskupom vo farnosti, tvorenie programov na obecné slávnosti, katarínske plesy, duchovné obnovy, detské sväté omše, koledovanie, pokoledníckyples, Deň rodín, rozprávkový chodník, misijná púť detí do Rajeckej Lesnej, krížová cesta v urbárskom lese... No posledný povzbudzujúci zážitok sa spája s akciou: „Párty všetkých svätých“ Tohto roku sme ju spojili s „nocovačkou“ eRkárov v kultúrnom dome a súťažou o najkrajšiu jesennú dekoráciu. Milo ma prekvapil počet dekorácií (20). Po „nocovačke“ sme ich spoločne zaniesli na opustené hroby miestneho cintorína. Pochopila som, že naša práca prináša aj ovocie v podobe ľudskej spolupatričnosti a naša námaha nie je zbytočná.

Ak by mal niekto záujem stať sa členom eRka, čo pre to treba urobiť?

Netreba veľa – prísť na naše otvorené „stretko“, zobrať dobrú náladu a radi ho privítame medzi sebou. Sme otvorené spoločenstvo pre všetkých. Registrovaných aj neregistrovaných. Členov prihlasujeme každoročne v septembri na Ministerstve školstva.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

(NE)OBYČAJNÝ DEŇ

Bol raz jeden pekný letný deň, keď sa v areáli športového klubu zišlo mnoho detí z našej obce. Neprišli len tak. Už z diaľky sa ozývala hudba, ktorá predznamenávala, že sa tu niečo deje...

Ako detí sa nás často zvykli pýtať, čím resp. kým by sme chceli v budúcnosti byť. Zatiaľ čo v minulosti prevládali povolania ako policajt, smetiar, učiteľka, dnes by asi mnoho z detí odpovedalo, že influencer alebo youtuber. Starším to moc nehovorí, no mladšie ročníky určite vedia. Tento deň však deťom pripomenul, že stále existujú aj iné „hrdinské“ povolania napr. hasiči, ktorých práca nie je ľahká. Mohli si to vyskúšať na vlastnú päsť a veru nie každému sa podarilo s vodou zasiahnuť vytýčený cieľ.

Deti vedia byť veľmi súťaživé a majú v sebe zápal pre hru, ktorý sa akosi vekom stráca. A preto aj hry a súťaže nesmeli tento deň chýbať. Beh cez prekážky, chodenie na chodúľoch či trafiť loptou do koša nebolo pre mnohých (najmä menších) jednoduché. Nevadí, hlavne, že nabrali odvahu a disciplíny absolvovali. Aj to je škola do života: nevzdávať sa a čeliť aj väčším prekážkam.

Šantenie a skákanie je tiež neodmysliteľnou súčasťou detského sveta. O nafukovacie skákacie atrakcie bol teda v tento deň veľký záujem, najmä tú s napustenou vodou. Ani studený vietor deťom nevadil. Tých, ktorí majú radi zvieratká, potešila jazda na koníkoch a tých, čo zasa viac ľúbia sladkosti, balíček s prekvapením. Mnohé z detí zasa trpezlivo čakali v rade, aby sa maľovaním na tvár premenili na motýľa či iné zvieratko. Niektorí si zvečnili tento deň a urobili si fotku do rodinného albumu s maskotom zo známej detskej rozprávky...

Takto sme v našej obci oslávili tohtoročný Deň detí. Snáď sa do detských spomienok zapíše tretí jún 2023 ako jeden neobyčajný deň....

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Poďakovanie mamám ani tento rok nechýbalo

„Miluj svojich blízkych, kým sú medzi nami, pretože schody do neba ešte nikto nenašiel."
Neznámy autor, zdroj: Internet

O maminej láske popri mnohých iných písala aj zo školských osnov známa spisovateľka Mária Rázusová Martáková. V niektorých zo svojich veršov hovorí: „Slniečko si zabudlo raz domov zobrať lúče, naša mať ich pozbierala všetky do náruče. Ja som neraz rozmýšľala, aké sú v tom čary, že jej náruč aj objatie takým teplom žiari." Zvláštne, ako sa mení predstava teplej maminej náruče s pribúdajúcim vekom. Malé dieťa si pod ňou predstaví silné objatie matky, stisk, ktorý je preň akýmsi bezpečným prístavom, avšak pre dospelého je to skôr symbolické miesto, kde sa môže prísť posťažovať, požiadať o životnú radu, pomoc. Láska k matke sprevádza dieťa celým životom, avšak s pribúdajúcim vekom sa menia aj jej podoby. Prechádza od: mama, potrebujem ťa. V období dospievania sa mení často na mama, daj mi pokoj, mám vlastnú hlavu. Po prechode pubertálneho obdobia často dieťa konečne uzná: mama, mala si pravdu. Žiaľ a príde aj obdobie: ach mami, keby si tu tak ešte bola a mohla mi poradiť... Tieto fázy, ako aj celý život plynú veľmi rýchlo a často si neuvedomujeme, že mamina prítomnosť nie je samozrejmá ani večná. Preto, pokiaľ môžeme, nielen jeden deň v roku, poďakujme našim mamám za ich prítomnosť, celoživotnú oporu, čo i len malým gestom. Nie každému sa slová vďaky vyslovujú ľahko. Vtedy môže ako prejav vďaky postačiť pekná kytička. Za mamin úsmev to málo úsilia predsa stojí.

V našej obci sme nezabudli na Deň matiek ani tento rok a druhú májovú nedeľu bol pre ne pripravený v kultúrnom dome príjemný program. Vystúpenie speváka Mareka Bednára spolu s drobným občerstvením malo byť aspoň malým ĎAKUJEM za to, že Vás máme, drahé mamy.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Jesenný vietor rozlietal šarkany

Bol jeden z prvých studených jesenných dní v tomto roku a babie leto už pripomínali len pavučiny lemujúce všetko navôkol. Vietor sa pohrával s lístím a nad lúkou zvanou Priedanky, v našej obci dobre známou najmä v období zimným sánkovačiek, lietalo v povetrí množstvo šarkanov rôznych farieb a tvarov. To sa deti z obce zúčastnili súťaže s názvom Šarkaniáda. Každé z prítomných sa pokúšalo chytiť čo najlepší vietor, aby práve jeho šarkan vyletel čo najvyššie a stal sa tak víťazom aspoň v jednej zo súťažných disciplín. Niekoľko z nich lietalo v závratných výškach, až sa chvíľami zdalo, že sa navždy stratia v oblakoch.

Po chvíli však aj vietor utíchol a tak nastal čas na vyhlásenie víťazov, ktoré sa konalo v kultúrnom dome. Po odovzdaní pekných cien za najvyššie lietajúceho šarkana, šarkana s najdlhším chvostom či najväčšieho lietajúceho šarkana si mohli deti vyskúšať výrobu samotného šarkana, tekvičiek z povrazu či postavičiek z gaštanov a doplniť energiu, ako inak než sladkou odmenou.

Deti si po tomto popoludní odnášali pekné výhry, vlastnoručne vyrobené jesenné výrobky, vetrom ofúknuté červené líca a čo je najdôležitejšie, úsmev na tvári.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Nevyhnutnosť vytvorenia elokovaného pracoviska našej školy

S pribúdajúcimi počtami obyvateľov v obciach, ktoré patria do školského obvodu našej školy, sme sa dostali do situácie, ktorá začína byť z hľadiska počtu žiakov a priestorových kapacít neúnosnou. V tomto školskom roku sa ich počet dostal nad číslo 400. Je to číslo, ktoré ešte nebolo v celej histórii našej školy. V spolupráci s našim zriaďovateľom sme prinútení túto situáciu riešiť tým spôsobom, aby sme zabezpečili absolvovanie povinnej školskej dochádzky prioritne pre žiakov s trvalým pobytom v obci Gbeľany. Priestorové kapacity školy, kapacita školskej jedálne sú obmedzené a už nie je v našich možnostiach garantovať absolvovanie povinnej školskej dochádzky aj pre žiakov z iných obcí nášho školského obvodu. Z tohto dôvodu sme ponúkli predstaviteľom obcí Nededza a Kotrčiná Lúčka možnosť vytvorenia elokovaného pracoviska našej školy v obci Nededza. Pracovisko bude súčasťou našej školy a budú ho navštevovať žiaci prvého stupňa z obcí Nededza a Kotrčiná Lúčka s tým, že pokračovanie plnenia ich povinnej školskej dochádzky na druhom stupni bude v škole v Gbeľanoch. Vytvorenia pracoviska nám značnou mierou pomôže k postupnému znižovaniu počtu žiakov školy v Gbeľanoch a vytvoreniu priestorových podmienok pre kvalitný vyučovací proces. Od tohto školského roku sme podpísali aj dohodu o zrušení školského obvodu s obcou Mojš. Žiaci prijatí v minulých školských rokoch môžu povinnú školskú dochádzku samozrejme ukončiť na našej škole.

Rozhodnutie o úprave školského obvodu nebolo určite jednoduché. Je potrebné si ale uvedomiť, že zriaďovateľ školy musí zabezpečiť školskú dochádzku pre žiakov s trvalým pobytom v našej obci. Prípadne voľné kapacity je možné doplniť žiakmi z iných obcí. Toto ale nie je riešením do budúcnosti. Preto sme sa rozhodli predostrieť ponuku vytvorenia elokovaného pracoviska. Proces vytvorenia pracoviska je dlhodobejší, vyžaduje určitý čas na splnenie legislatívnych podmienok. Sme ale presvedčení, že najneskôr v školskom roku 2025/2026 zasadnú do školských lavíc elokovaného pracoviska v Nededzi žiaci prvého a druhého ročníka.

TEXT: Mgr. Juraj Repáň, riaditeľ ZŠ Gbeľany

Nech nás úsmev a optimizmus neopúšťa v žiadnom veku

Kto by nepoznal jednu z najznámejších slovenských rozprávok Soľ nad zlato, v ktorej chcela Maruška zachrániť soľného princa, ale nevedela ako. Išla preto po radu a múdrosť k starenke... Aj v mnohých ďalších rozprávkach by sme našli veľa podobných príkladov, keď múdrosť starších bola „nad zlato". Už ako deťom nám tak rozprávkový svet poukazoval na úctu a rešpekt k skúsenostiach, životným príbehom a radám starších, ktoré by mali byť základom slušného správania sa každého človeka. Staroba nie je vždy jednoduchá, avšak je svojím spôsobom vzácna, lebo nie každému je dopriata. A hoci telo už nedovolí konkurovať mladým, dlhý životný príbeh staršieho človeka má vždy veľkú cenu.

Ako listy stromov v októbri na farby jesene sa zmenia, tak aj naše životy pomaly sa menia. Možno trochu inak život sme si priali, no nakoniec všetko potrebné sme vždy mali. Podstatné je len jedno, múdri ľudia povedali...Každý deň, aby sme dôvod mali na náš úsmev, aj keď je malý. (zdroj: internet)

Tohtoročné posedenie pri príležitosti mesiaca úcty k starším sa nieslo v duchu „a tento poznáte"? Speváckovi a zabávačovi pánovi Hruštincovi sa podarilo vďaka mnohým vtipom navodiť príjemnú atmosféru a vyčarovať úsmev na tvárach v publiku. Radosť zo života je potrebná v každom veku a nenadarmo sa hovorí, že úsmev lieči. Preto vám prajeme, vzácni seniori, aby Vás práve optimizmus, radosť zo života a úsmev na tvári sprevádzali každým Vaším dňom.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Keď jeseň života zaklope nám na dvere,
my buďme pripravení.
Deti už máme dospelé,
sám život vpísal nám vrásky do tváre.
Poznáme radosti i bolesti nemalé.
Príbehy rôzne prehrmeli nami.
Rozlúčili sme sa s túžbami a snami.
Ostali nám ale spomienky krásne,
na mladosť pochabú,
i na chvíle vzácne.
Vieme, chceli sme byť silní,
vytrvalí vo viere.
No vďačnosť je na mieste.
Za životné dary, rodinu a lásku.
Za úsmevy v tvári.
Úcta patrí šedinám i skúsenostiam.
Každý z nás slzu z oka utiera si...
Až jesenný vietor odveje nám plány,
nech je každý ďalší deň Bohom požehnaný!

Autor neznámy, zdroj: internet

Vítanie jari v našej obci

Jar je úzko spojená s veľkonočnými sviatkami. V našej obci sa už niekoľko rokov pred ich príchodom koná výstava veľkonočných ozdôb spojená s tvorivými dielňami, kde si majú možnosť deti vyskúšať svoju kreativitu pri maľovaní vajíčok, pletení korbáčov a výrobe iných veľkonočných ozdôb. Na jar, keď sa všetko prebúdza, najmä príroda zo zimného spánku, žiada sa nám po pochmúrnych zimných mesiacoch trocha farieb. A tak aj námestie pred kostolom v tomto období každý rok vďaka dobrovoľníkom z obce ožije pestrými farbami. Aj takýmto spôsobom sa v našej obci darí udržiavať pekné veľkonočné tradície a vítať jar.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

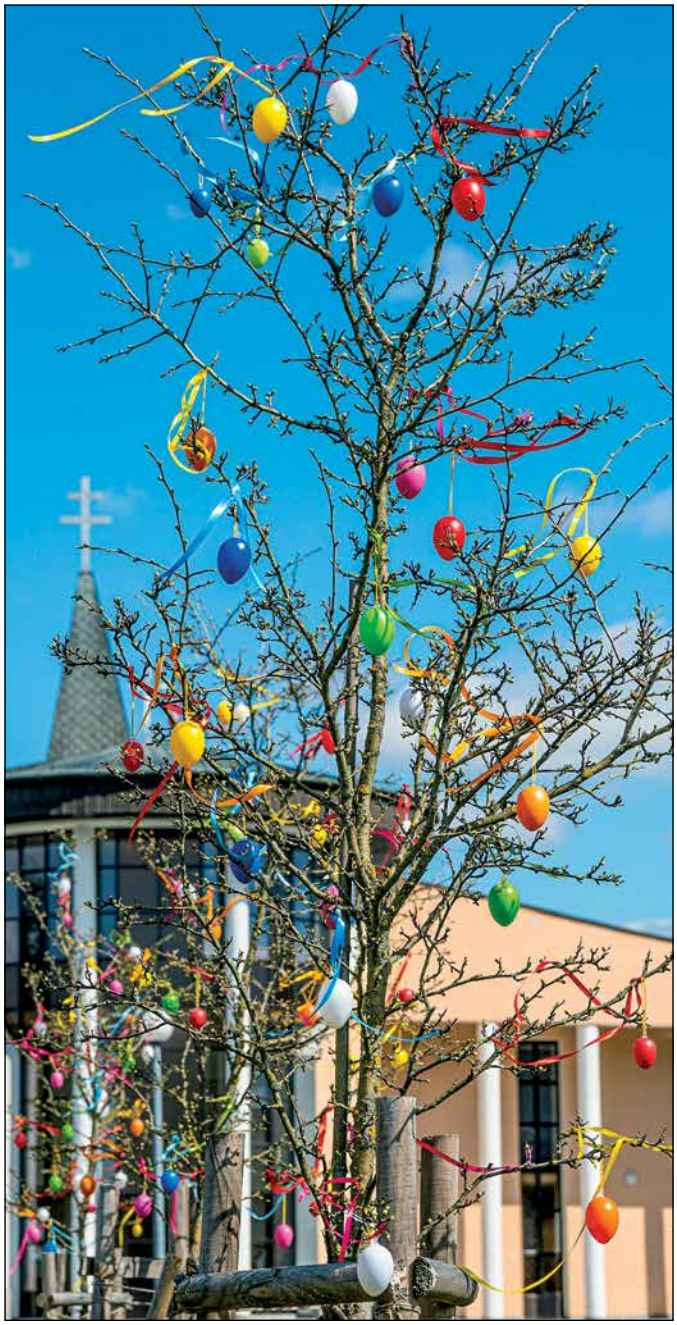

XI. ročník Gbeľany Open

Volejbalový turnaj sa hral v športovom prostredí dňa 7.1.2023 v telocvični Gbeľany. Turnaja sa zúčastnili družstvá susediace s naším chotárom: Strečno, Mojš, Varín. Víťaz XI. ročníka Gbeľany Open sa stalo družstvo Strečna – poradie:

1. Strečno
2. Varín
3. Gbeľany
4. Mojš

V pravidlách turnaja a počas zápasov boli na ihrisku v družstve povinne 2 ženy. Po vylosovaní sa rozbehol turnaj. Začalo sa hrať o 8:50. Hráči prišli v dobrej nálade a v takej nálade sa odohral i celý turnaj. Po športovej stránke žiadne družstvo nič nikomu neodpustilo a hralo sa zaniete-ne o každú loptu. Zápasy Gbeľany- Strečno, Gbeľany - Varín a Varín – Strečno boli vyrovnané, dalo sa na čo pozerať a rozhodoval „taj brejk“. Po prvom zápase prebehlo otvorenie turnaja privítanie družstiev v mene starostu obce. Myslím, že turnaj mal dobrú športovú úroveň, napínavé a pre mňa pri Gbeľanoch i nervy-drásajúce vyvrcholenia setov. Po dohratí turnaja o 16,00 hod prebehlo poďakovanie hráčom za účasť a vyhlásenie výsledkov.

V mene starostu zaprial hodne zdravia a šťastia všetkým účastníkom do nového roku p. Milan Cesnek. Organizátori ďakujú za pomoc pánovi riaditeľovi ZŠ - Mgr. Jurajovi Repáňovi a starostovi obce Gbeľany Ing. Jozefovi Martinčekovi, ktorý prevzal záštitu nad turnajom. Rovnako pánovi Vnukovi a pani Trizuliakovej, ktorí sa o hráčov a ostatných účastníkov starali pri občerstvení. Organizátori turnaja /starosta a volejbalový klub/ ďakujú všetkým hráčom turnaja za účasť. Všetkým ľudom vinšujeme pevné zdravie, šťastie a božie požehnanie do nového a ďalších rokov.

TEXT: Ing. Milan Cesnek
FOTO: archív volejbalového oddielu

(Nielen) O tom, ako turisti opäť navštívili Strážovské vrchy

Po dlhšom čase a potulkách krížom-krážom po celom Slovensku sme sa opäť raz ocitli v pohorí Strážovské vrchy. Bolo to samozrejme plánované a neocitli sme sa tam náhodou. Navštívili sme toto pohorie už viackrát a teraz dokonca ktosi po ceste aj mierne zaspomínal, že úplne prvým výstupom nášho oddielu bol práve výstup na najvyšší kopec tohto pohoria - Strážov.

Naším cieľom bol vrchol zvaný Magura, ktorý má nadmorskú výšku 1142 m.n.m. Trasu výstupu sme naplánovali z obce Malinová, pretože sme cestou chceli pozrieť takzvané Malinovské kamenné polia / niekedy nazývané aj Malinovské kamenné more/. Nie je to veľmi nápadná lokalita a hľadali sme ju dosť dlho. Je to asi aj tým, že medzitým všemocná príroda tieto kamenné polia pokryla náletovými drevinami a vegetáciou. Zaujímavosťou je, že po svete je množstvo takzvaných kamenných morí, ktoré vznikli prírodnými procesmi, ale toto je asi jediné, ktoré vzniklo ľudskou čin-

nosťou. A preto je asi lepší názov „kamenné pole“, než „kamenné more“. Ale to už ako si kto vyberie. Nachádza sa nad obcou Malinová v časti chotára zvaného Roboty. Je to príznačný názov, lebo nahromadiť ľudskou prácou také množstvo kamenného materiálu muselo dať poriadnu námahu celé stáročia. Dôvodom bolo hľadanie zlata spôsobom odkrývania a ryžovania. Niekde v písomnostiach sa uvádza, že táto lokalita bola druhým najväčším náleziskom zlata v Uhorsku. Písomne doložená ťažba zlata začala v 14.storočí príchodom nemeckých kolonistov na územie Slovenska a pokračovala približne do 18.storočia. Pôvodný názov obce Malinová bol nemecký. Volala sa Cach. Predpokladá sa ale, že zlato v tejto lokalite ťažili už Kelti. Takto navŕšený materiál dosahuje v niektorých miestach hrúbku 5-12 m. Veľa materiálu sa po skončení ťažby použilo obyvateľstvom širokého okolia na svoje budovateľské úsilie a kamene skončili v základoch, múroch, plotoch a podobne. Dokonca vyberané okruhliaky z tohto kamenného poľa vraj použili aj na dláždenie námestia v Nitrianskom Pravne.

Keď sme dostatočne pomudrovali o tejto zaujímavosti, pokračovali sme smerom k vrcholu Magury. Cesta viedla popri poľovníckej chate v mieste zvanom Roveň. Bola tam pomerne veľká skupina ľudí a vyzeralo to, že akurát končia s gulášpartiou. Nevieme to celkom isto, lebo nás nezavolali ochutnať. Asi už ani nebolo čo. Tak sme pomaly miernym tempom pokračovali smerom k vrcholu. Z vrcholu Magury nie je takmer žiadny výhľad, lebo je to zalesnený kopec. Na výhľady do prievidzskej kotliny si treba počkať až pri zostupe popri lyžiarskom vleku. Turisti okolitých obcí Čavoj, Nevidzany, Malinová a Chvojnica organizujú naň hviezdicový výstup.

Cestou naspäť sme sa ešte snažili zastaviť pri partizánskom bunkri, ktorý sem-tam

naznačovali šípky a spomínalo sa to niekde aj v informáciách z internetu. Hľadali sme, ale márne. Nepodarilo sa, a preto sme sa rozhodli, že tam ten bunker ešte niekedy pôjdeme pozrieť. Je zaujímavý tým, že to bol vlastne nemecký partizánsky bunker. Znie zvláštne slovné spojenie „nemecký partizán“, ale vraj je to tak. Na tomto príklade vidno, že svet nie len čierny a biely, dobrý a zlý, ale prinajmenšom trochu rozmanitý.

Cestou k autu sme ešte prešli popri ranči s koňmi a chystali sa na odchod domov. Prišlo ale najväčšie prekvapenie dňa.

Tradične pred cestou sme sa chceli trochu občerstviť a dať si pivečko, prípadne kofolu. Hľadali sme nejakú miestnu krčmičku, kde by sme to absolvovali. Pristavili sme sa pri zariadení s podivným španielskym názvom. Nevenovali sme tomu až takú pozornosť, napokon pohostinských zariadení s prapodivnými názvami je na Slovensku dosť veľa a ešte kúsok. Keď sme ale vošli dnu a usadili sa na letnej terase, spadli nám sánky od prekvapenia. Sedeli sme v pravej peruánskej reštaurácii s nefalšovanými peruánskymi špecialitami. Jedlá pripravoval sám majiteľ, originálny Peruánec podľa tradičných receptov peruánskej kuchyne / niektoré recepty aj stáročia staré/.

A toto všetko je v malej obci, čo má tuším okolo 850 obyvateľov. Plní neznámeho očakávania sme si poobjednávali každý nejaké jedlo z jedálneho lístka, aby sme koštovkou obsiahli čo najviac chutí. Veľmi zaujímavé, veľmi chutné a veľmi veľmi exotické. A hlavne prekvapivé. Na záver sme si ešte domov pokúpili peruánske koláčiky, čo ponúkajú pri pulte. Z údivu sme nevychádzali dosť dlhú dobu a rozhodli sme sa, že aj kvôli tomuto sa tam musíme ešte raz vrátiť.

TEXT:
Ing. Vladimír Vankuš
FOTO: archív TOPD

ROZHOVOR

Dnešná doba nie je ľahká, trh je presýtený rôznymi tovarmi a službami. Ísť za svojím snom a robiť to, čo človeka skutočne baví a napĺňa, sa podarí len málokomu. Obdiv preto patrí každému, kto naberie odvahu a rozhodne sa podstúpiť podnikateľské riziko a neistotu z úspechu. Teší nás, že aj u nás v obci je stále viac takýchto odvážnych ľudí, ktorí rozširujú aj pre nás paletu služieb. Tentokrát sme oslovili tri z našich obyvateliek, aby nám priblížili svoju prácu a život podnikateliek:

NIKOLA ONDRUŠOVÁ, CUKRÁRKA

„Ak chceš v niečom podnikať, musíš to milovať"

Hovorí sa, že všetko v živote, čo sa s nami deje, to dobré, aj to zlé, má nejaký zmysel. Často nás to niekam ťahá, vydáme sa v živote nejakým smerom, hoci v tom konkrétnom momente ani nevieme prečo. Až neskôr s odstupom času, keď sa obzrieme späť, prídeme na ten skutočný dôvod. A takto to bolo aj v prípade našej obyvateľky Nikoly Ondrušovej, ktorá takmer 5 rokov žila v Taliansku, a práve tu zistila, kam by sa v živote chcela ďalej uberať a čo by chcela robiť. Pečenie jej pred životom v Taliansku nebolo príliš blízke, avšak po návrate na Slovensko sa rozhodla venovať práve tomu a dnes stojí tesne pred oficiálnym otvorením vlastnej cukrárenskej výroby. Viac o svojom príbehu a svojich plánoch nám prezradila v rozhovore:

Mohla by si nám bližšie porozprávať, ako si sa dostala k pečeniu?

Zjednodušene by som povedala, že „ako slepé kura k zrnu" ☺. Približne päť rokov som žila a pracovala v Taliansku v jednom rodinnom penzióne. Majitelia tohto penziónu pôvodne vlastnili farmu, na ktorej pestovali rôzne ovocie a potom z neho vyrábali domáce džemy a iné produkty. Neskôr si otvorili spomínaný penzión, v ktorom ponúkali svoje vlastné výrobky a na raňajky či večere si piekli svoje vlastné koláče. Práca v penzióne bola rozdelená, a práve pečenie koláčov „prischlo" mne. Postupne som sa utvrdzovala v tom, že práve pečenie ma napĺňa šťastím a robím to rada. Po návrate na Slovensko som chcela pracovať v tejto oblasti, no problém bol, že mi chýbal výučný list. Skúšala som aj prácu v inom obore, ale to ma vôbec nebavilo a časom sa mi našťastie podarilo zamestnať v jednej cukrárenskej výrobni. Táto práca ma len uistila, že toto je to, čomu sa chcem aj naďalej venovať. Keďže som si uvedomovala problém s absentujúcim výučným listom, rozhodla som sa pre štúdium cukrárky a externe som navštevovala školu v Ružomberku.

Čo konkrétne si si v oblasti pečenia doniesla zo spomínaného Talianska, čo by si chcela premietnuť do vlastnej výroby koláčikov?

Mám pocit, že som si odtiaľ doniesla úplne všetko. Okrem lásky a motivácie k pečeniu aj niekoľko receptov a receptúr. Chcem piecť koláčiky, ktoré nie sú úplne tradičné. Práve v Taliansku som sa naučila pripravovať napr. pravé talianske Tiramisú či Panna cottu (pôvodom talianske dezerty) podľa ich domácich receptúr.

Spomínala si, že v Taliansku si bola súčasťou aj výroby domácich ovocných džemov. Budeš pri pečení uprednostňovať takého „domáce" produkty?

Samozrejme, chcem uprednostniť lokálne produkty, na kvalite surovín mi záleží. Do budúcna som uvažovala aj nad tým, že by som skúsila výrobu vlastných džemov, slaného karamelu či vlastných sirupov napr. bazového, avšak momentálne sa bojím, že na to nebudem mať čas a v rámci tejto výrobne ani priestor.

Ak chceš podnikať v tejto oblasti, tak je to jednoduchý proces? Čo všetko to so sebou prináša?

Ja si v prvom rade myslím, že nielen v tejto, ale v ktorejkoľvek sfére, ak chce niekto podnikať, musí to, čo robí, milovať. Okrem toho treba určite aj značný finančný ka-

pitál. Touto cestou by som chcela poďakovať rodine, ktorá mi v tomto smere veľmi pomohla, ako s financiami, tak aj s prácami pri prerábaní týchto priestorov na cukrárenskú výrobňu, za čo som im naozaj veľmi vďačná. Ďalej treba odhodlanie a čas. Tiež treba splniť dosť prísne hygienické normy, ktoré sú postavené v tomto prípade hlavne na tom, aby sa hotové výrobky nestretli so surovinami, v čom sa odráža aj usporiadanie celej výrobne, ktorá tvorí akýsi kolobeh od rozbitia vajíčka až po odloženie hotového ozdobeného výrobku do chladničky.

Na trhu v tejto oblasti je v súčasnosti veľká konkurencia. Ako sa chceš od nich odlíšiť?

Áno, priznávam, konkurencia je veľká. Pre mňa sú základom kvalitné suroviny. Samotný tvar a konečná interpretácia koláčikov je pre mňa výsledkom praxe. V tejto oblasti je stále priestor zdokonaľovať sa. Často hľadám inšpirácie na internete, ale všímam si aj ponuky koláčikov v cukrárňach a kaviarňach. Hoci ponuka cukrárenských kurzov je na Slovensku pomerne malá, minulý rok som absolvovala aj kurz na pečenie francúzskych dezertov, ktoré tiež možno zaradím niekedy do ponuky.

Ako podnikateľka si budeš „sama sebe pánom"? Alebo to tak nie je?

Vo všeobecnosti áno, avšak v tejto oblasti to s časom nie je až také jednoduché. Najväčší dopyt je práve cez víkendy a tiež v letných mesiacoch, kedy sa koná najviac osláv či svadieb. Takže práve letné dovolenky či víkendy musím obetovať pečeniu. Nerada však od ľudí počúvam, keď sa sťažujú, ako sa im nechce ísť do práce. Keďže pečenie milujem, nerada by som takto skončila, veď som sa pre tento smer sama rozhodla. Preto si hľadám na tom vždy nejaké pozitíva. Napr. si poviem, že si môžem urobiť voľno v pondelok či v utorok, kedy majú ostatní pracujúci bežný pracovný deň, prípadne môžem ísť na dovolenku do teplých krajín aj v zimným mesiacoch. ☺

A aké sú tvoje plány do budúcna? Chystáš sa otvoriť aj cukráreň pre verejnosť alebo sa budeš venovať len zákazkovej výrobe?

Momentálne vôbec neuvažujem o otvorení cukrárne pre verejnosť. Koláčiky sú rýchlo sa kaziaci tovar a okrem toho tu nemám na to k dispozícii ani priestory. Do budúcna uvažujem o zamestnaní ďalšej pracovnej sily, predsa mám len dve ruky. Mohla by som tak získať časový priestor, ktorý by mi umožnil už spomínanú výrobu vlastných produktov. To všetko však ukáže čas. V plánе mám aj kúpu chladiarenského automobilu, keďže koláčiky na svadby aj dovážam a candy bary osobne chystám, ale všetko postupne...

Ak by som si mohla niečo želať, priala by som si, aby mal deň viac ako 24 hodín, keďže práca v tomto obore je časovo náročná. To však nie je možné. ☺

ALŽBETA VOJTEKOVÁ, PEDIKÉRKA

„Nohy nás nosia celý život, preto sa o ne treba starať"

O tom, že niekedy práve rodina stojí za naším správnym rozhodnutím o ďalšom smerovaní a aj o tom, že pedikúra nerieši len estetické, ale najmä zdravotné problémy nám bližšie porozprávala pedikérka Alžbeta Vojteková:

Prečo si sa rozhodla venovať práve pedikúre? Ako si sa k nej dostala a ako dlho sa tomu venuješ?

Kedysi som robievala pedikúru mojej mamine. Práve ona mi vždy hovorila, prečo nepracujem v tejto oblasti, vraj mám k starostlivosti o nohy dobrý vzťah. Potom prišli deti a materská dovolenka a po nej som začala rozmýšľať, čo chcem robiť ďalej. A vtedy som sa rozhodla urobiť si kurz pedikérky a ísť vlastnou cestou.

Salón si otvárala len tento rok. Čo bolo pre teba najťažšie pri otváraní tohto typu prevádzky?

Pre mňa veľmi veľa papierov týkajúcich sa hygieny, živnosti a mnoho ďalších. A v druhom rade aj počiatočné investičné náklady.

Máš tri malé detičky, ako zvládaš spojiť podnikanie so starostlivosťou o pomerne veľkú rodinu?

Pre mňa je na prvom mieste rodina a práve v tomto mi podnikanie vyhovuje, že si viem prispôsobiť objednávky svojim možnostiam a voľnému času, aby som sa stíhala venovať deťom. Okrem toho musím povedať, že mi veľa pomáha aj manžel a svokra, bez pomoci ktorých by som to časovo nezvládala.

Prejdime k samotným nohám. Pre aké dôvody najčastejšie klienti navštevujú pedikúru?

Najčastejšou príčinou sú problémy s nechtami, napr. rôzne mykózy alebo popraskané päty. Existuje veľa rôznych chorôb, ktoré sa dajú aj prostredníctvom pedikúry liečiť či zmierniť, napr. mnoho ľudí má zarastené nechty, dokonca aj veľa detí. Taktiež ľudia často nosia malé či úzke topánky, čo sa časom prejaví formou rôznych deformácií a ochorení. Veľmi odporúčaná je pedikúra pre ľudí s cukrovkou. U starých ľudí býva zasa veľký problém zohnúť sa, aby sa mohli postarať o svoje chodidlá, mávajú často zhrubnuté nechty, keďže si ich nedokážu sami ostrihať. Dôvody však nie sú len zdravotné. Hlavne mladšie ročníky navštevujú pedikúru skôr z estetického hľadiska, keď chcú mať pekne upravené chodidlá najmä v letných mesiacoch.

Ako často by si odporučila navštevovať pedikúru?

Pedikúru je vhodné navštevovať každý mesiac až dva.

Máš skôr ženskú klientelu alebo už aj muži sú v dnešnej dobe tí, ktorí sa chcú starať o svoje chodidlá?

Prevažujú ženy, ale zvyšuje sa aj počet mužských zákazníkov. Mnohí už pochopili, že pedikúra nie je len o kráse a určená pre ženy, a že okrem

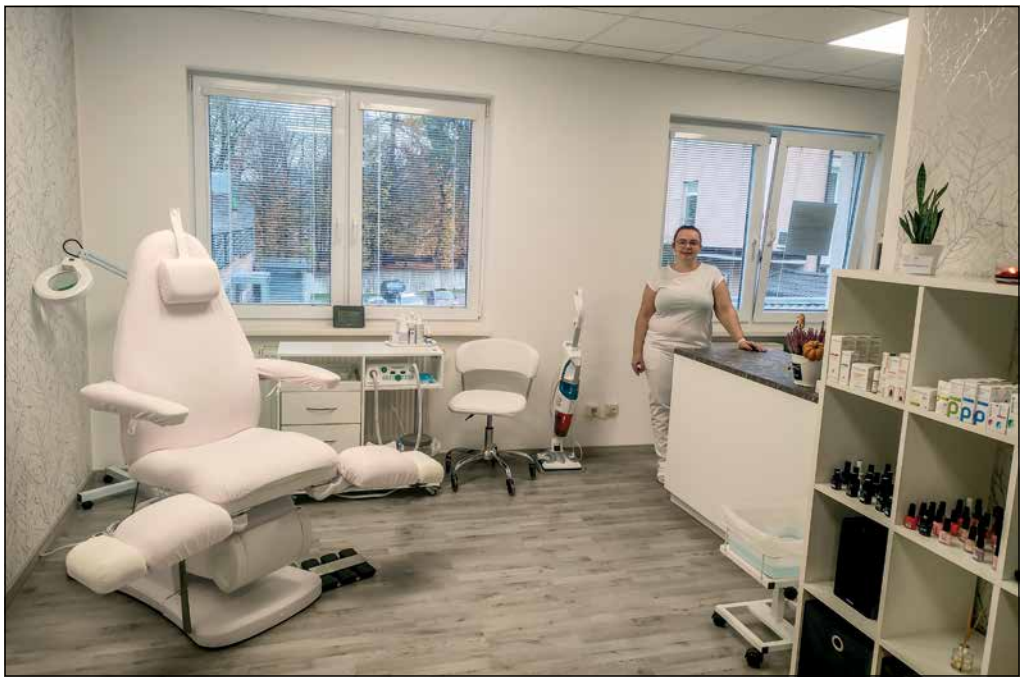

riešenia zdravotných problémov si tu môžu aj oddýchnuť. Vo všeobecnosti môžem povedať, že v dnešnej dobe si už ľudia viac uvedomujú, že nohy nás nosia celý život a zaslúžia si teda aj primeranú starostlivosť.

Aké sú podľa teba hlavné problémy pri domácom ošetrení nôh. Prečo by podľa teba mali ľudia zveriť svoje chodidlá radšej odborníkovi?

V prvom rade zlý spôsob strihania nechtov. Stretávam sa veľmi často najmä so zarastenými nechtami, ktoré vznikajú práve nesprávnym strihaním. Dnes akoby bol trend, že všetci strihajú nechty dorovna, čo nie je správne, keďže každý necht je úplne iný a tomu sa treba prispôsobiť. Donedávna sa tento problém riešil u chirurgov, ktorí takýto necht rovno strhávali. Našťastie, v dnešnej dobe už mnohí chirurgovia posielajú ľudí najskôr k pedikérovi, ktorý vie ešte takýto necht liečiť a zachrániť a tým klient predchádza zbytočnej bolesti pri strhávaní. Okrem toho, čo si ľudia často neuvedomujú, necht je súčasť tela, a ak je strhnutý, človek sa viac nakláňa na druhú stranu a tým zaťažuje chrbticu, krk, čo môže viesť opäť k bolestiam. Nie je to „len necht", ako si ľudia často myslia.

Mnoho ľudí má problémy s chodidlami, avšak ostýchajú sa ísť k pedikérovi. Čím by si ich presvedčila, aby prenechali ich riešenie odborníkovi?

Každý máme svoje problémy a to, že nie je nohy v ponožkách vidno, neznamená, že ich nemáme. Treba sa o ne starať a problémy riešiť a nie ich schovávať. Mnohí si myslia, že len ja mám škaredé nohy a čo si o mne pomyslí... Treba však povedať, že ja to beriem ako svoju prácu ako každý tú svoju a neposudzujem nohy z hľadiska ich výzoru, ale snažím sa klientovi pomôcť vyriešiť jeho problém. Často to vysvetľujem tým, že ani ku kaderníkovi nechodia ľudia s nafarbenými vlasmi. Tak prečo, keď prídu k pedikérovi, radšej si vopred ostrihajú nechty či snažia inak upraviť chodidlá? Veď práve to je moja práca.

Na trhu je momentálne v tejto oblasti pomerne silná konkurencia. Ako sa snažíš odlíšiť, prípadne zdokonaľovať?

Navštevujem školenia a kongresy a hľadám spôsoby, ako ľuďom pomôcť pri riešení ich problémov príjemným a čo najmenej bolestivým spôsobom. Pretože ako som už spomínala. strhnúť necht je jednoduché, ale veľmi bolestivé. Nechcem, aby tu ľudia chodili s pocitom, že musia, ale s radosťou, že si tu prídu oddýchnuť a spoja tak príjemné s užitočným. Pedikúra v dnešnej dobe veľmi rýchlo napreduje a aj ja sa chcem tomu prispôsobiť. Preto neustále sledujem novinky v tejto oblasti a to nielen po stránke zdravotnej, ale aj relaxačnej.

Čo ťa na tvojej práci najviac baví?

Keď odchádzajú ľudia odo mňa spokojní, s úsmevom na tvári. Často a rada počúvam: „aké mám ľahké nohy", „konečne ma nič nebolí" alebo „toto mi pomohlo". Keď si ľudia u mňa oddýchnu a zároveň im pomáham. Práve ich spokojnosť je pre mňa všetkým a pre moju prácu veľkým ocenením.

ZUZANA CHABADOVÁ, KADERNÍČKA

„V salóne človek dostane pridanú hodnotu, ktorá pri domácej starostlivosti o vlasy chýba"

Ako deti často snívame o tom, čím raz budeme. Tieto sny sa často z nášho života vytrácajú s odchodom detstva a s príchodom dospelosti. Len málokto z nás pretaví svoje sny do skutočnosti a robí to, čo si ako dieťa vysníval. Zuzana je jedna z mála, ktorej sa to podarilo. Viac o svojej práci kaderníčky nám priblížila v rozhovore:

Prečo si sa rozhodla byť práve kaderníčkou? Ako dlho sa tomu venuješ?

Hrať sa s vlasmi ma bavilo už odmala. Už na základnej škole som česala spolužiačky, v deviatej triede aj svoju učiteľku a riaditeľku školy. Bolo to pre mňa odjakživa akési prirodzené. Prvú spomienku, ktorá sa mi spája s vlasmi, mám na svojho starkého, ktorý mi ako päťročnej dovolil ostrihať vlasy, hoci ich už vtedy nemal na hlave veľa ☺ takže môžem povedať, že

s otvorením kaderníckeho salóna sa mi splnil jeden z mojich detských snov.

Salón si otvárala minulý rok. Čo bolo pre teba na tom najnáročnejšie?

Neviem povedať, čo bolo najzložitejšie. Skôr bolo pre mňa všetko neznáme a nové, čo a kde potrebujem vybaviť, ako všetko prebieha. Ale s odstupom času nemám pocit, že to bolo zložité. V týchto veciach som sa radila so sesternicou, ktorá má obdobný salón v meste a to mi tento proces uľahčilo.

Máš dve malé detičky, ako sa ti darí spojiť prácu, teda podnikanie so starostlivosťou o rodinu?

Nabehám sa ☺ Ale som sama sebe pánom a manažujem si čas podľa potrieb. Napr. mám dva krátke dni, kedy sa venujem skôr domácnosti a rodine. A práve v tom mi podnikanie popri starostlivosti o rodinu vyhovuje. Flexibilne sa viem dohodnúť s klientmi na konkrétny čas a deň, ktorý je najlepší pre oboch.

Čo si myslíš o domácom farbení? Aký je podľa teba hlavný rozdiel oproti profesionálnej starostlivosti o vlasy?

Domáce farbenie spočíva často skutočne len v samotnom odfarbení a pri tom to končí. Tá následná starostlivosť, ktorá sa v salóne dostáva klientom, doma často chýba – masky, kúry a regenerácia na ošetrenie vlasov po farbení. Rovnako profesionálna kozmetika. Často sa stretávam s tým, že klientky sú prekvapené po návšteve salónu, aké majú hladké vlasy a čudujú sa, prečo ich také nemajú po domácom farbení. Nie je to však len o kvalitnejšej kozmetike, tú si môže klientka v dnešnej dobe zohnať aj na internete. Pridanou hodnotou je podľa mňa masáž hlavy a hlavne relax, ktorý klient/ka zažíva v kaderníckom kresle a ktorý si určite nevie zabezpečiť doma.

O kaderníčkach sa často hovorí, že sú tak trocha aj psychológom. Aké s tým máš skúsenosti?

Je to určite pravda. Ľudia tým, že tu relaxujú, radi sa „rozrozprávajú". Mám skúsenosti najmä so staršími klientkami, z ktorých mnohé žijú osamote a majú potrebu s niekým sa porozprávať. A ja ich rada popri práci počúvam.

Tvojimi zákazníkmi sú ženy aj muži. Aký je medzi nimi podľa teba hlavný rozdiel? Kto je náročnejší?

Mám pocit, že v dnešnej dobe je to už asi jedno, lebo aj chlapi si na svoje vlasy potrpia. Mám však skúsenosti s tým, že chlapi sú menej trpezliví a neradi čakajú. ☺

Máš radšej, keď má zákazníčka jasnú predstavu, prípadne ti ukáže konkrétny obrázok alebo tie, ktoré si rady nechajú od teba poradiť, pokiaľ ide o strih či farbu?

V podstate sa snažím zákazníkom vždy vyhovieť. Ak mi ukážu konkrétnu predstavu, viem im poradiť či sa im to hodí, vysvetlím, aký majú typ vlasu a väčšinou to skončí kompromisom a dohodneme sa na finálnej podobe. Ak vôbec nevie, tak veľmi rada poradím, zisťujem či chce veľkú zmenu, teda rozsah zostrihania vlasov a zmenu farby. Podľa mňa je to vždy o vzájomnej komunikácii.

V tejto oblasti je v súčasnosti dosť veľká konkurencia. Ako sa chceš odlíšiť, prípadne posúvať sa vpred?

Jednoducho sa vlasom venujem stále. Zúčastňujem sa pravidelne školení a kurzov. V tejto oblasti sa je stále čo učiť. Snažím sa sledovať trendy nielen v oblasti strihov, ale aj v starostlivosti o vlasy, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou práce kaderníčky – nové techniky odfarbovania, regenerácie.

Čo máš rada na svojej práci?

Vo všeobecnosti veľmi rada pracujem s ľuďmi. Avšak konkrétne mám na tejto práci najradšej jej variabilitu. Každý deň sa stretávam a pracujem s inými ľuďmi, s rôznymi požiadavkami na strih či farbu. Každý zákazník je iný. Predtým som pracovala aj na iných miestach a práve tam som zistila, že ma monotónnosť nebaví.

Z redakcie Vám ďakujeme za príjemné rozhovory a Váš čas a prajeme veľa šťastia na Vašej ďalšej ceste za úspechom a svojím snom.

Spracovala:
Martina Ševčíková

" ČÍM JE, ČÍM NIE JE A ČÍM EŠTE MÔŽE BYŤ NAŠA MATERSKÁ ŠKOLA?"

Predškolský vek je veľmi krátke obdobie. Ale aj za krátky čas je možné dosiahnuť veľa. Záleží iba od nás, pani učiteliek a rodičov, akou troškou pomôžeme deťom, aby duševne a fyzicky rástli. Hoci je každému dieťaťu najlepšie v blízkosti mamy a nič tento pocit nenahradí, naša materská škola dokáže obohatiť každé dieťa a to v rôznych smeroch, vymyslieť hry a aktivity, ktoré vyčaria úsmev na detských tváričkách.

Viete, čo sa u nás deje... poďte sa pozrieť, čo všetko naše deti so svojimi kamarátmi od septembra v škôlke zažili.

V škôlke máme dvere pre rodičov vždy otvorené. V našom priestore a v triedach sa spája jednoduchosť, hravosť a spojenie s prírodou. Deti sa v našom prostredí cítia príjemne, dokážu vnímať čo najviac informácií, nových vedomostí a svoje okolie. Sú obohatené profesionálnym prístupom zo strany pedagógov a dôkladnou prípravou na svet za bránami našej škôlky.

Začiatok septembra bol pre najmenších škôlkarov plný očakávania, nevedelo čo ho čaká. Občas bolo počuť vzlykanie, ale to patrí k tomu. Naše Slniečka to zvládli vďaka milým a usmiatym pani učiteľkám, ktoré sa vždy snažili pre deti vymyslieť hry a aktivity, ktoré vyčarili úsmev na detských tváričkách.

„Jeseň pani bohatá“... pozýva deti do svojho čarovného sveta. Spolu s deťmi sa ju snažíme zviditeľniť v podobe tvorivých, zážitkových aktivít. Ani práce sa nebojíme a lístie do fúrika vždy pohrabeme. Pri lietaní šarkanmi nechýbal na detských tváričkách spokojný a šťastný úsmev. Počasie prialo, pretože o vietor, ktorý vynášal šarkany vysoko do výšin nebola núdza.

„Milá babka, milý dedko, ľúbime Vás nadovšetko“... na znak vďaky a úcty sme na triedach zaspievali pesničky, zarecitovali básničky, predviedli divadielko a tanec našim najmilším starým rodičom. Podarilo sa nám vyčarovať úsmev, ale aj slzičku dojatia. Deti najlepšie vedia oceniť lásku, pohladenie a účasť starkých pri spoločných hrách.

„Ako prišlo mliečko k nám“ ...zaujímavými aktivitami sme si pripomenuli svetový deň mlieka. Deti si vedomosti preverili v krátkom kvíze, riešili hádanky, diskutovali o význame mlieka.

„My sme malí remeselníci“ ...na potulkách po obci deti zbierali inšpirácie svojho povolania. Navštívili tety kuchárky v ZŠ Gbeľany, salón Bety, kaderníctvo tety Zuzky. Navštívili sme aj historickú miestnosť v kultúrnom dome, kde sme si pripomenuli život a prácu našich starých rodičov. Deti pochopili, že každá práca sa stáva významnou, ak ňou robia radosť sebe aj druhým.

„Vody sa nebojíme“...plavecký výcvik predškolákov. Hlavnou náplňou plaveckého výcviku bolo oboznámenie detí s vodou, plaveckou technikou a prekonávanie strachu z vody. Počas plaveckého výcviku boli deti neustále vo vode, kde sa rozcvičovali rôznymi postojmi a pohybmi, učili sa ponárať pod vodu, hrali sa s loptičkami, zohriali si telíčko v saune.

Čím nie sme...

Nie sme odkladacím priestorom pracujúcich rodičov, v ktorom sa deti celý deň len prehrajú. O hraní sa často hovorí, ako keby bolo odpočinkom od vážneho učenia. Ale veď „hra“ pre dieťa je vážne učenie. Hranie je prácou detstva. Usmerňovanou hrou dieťa spoznáva svoje záľuby, buduje si emocionálne a sociálne zručnosti, vie sa postarať o seba aj ostatných. Dieťa vďaka svojej fantázií dokáže zo všetkého spraviť zábavu. Obdivujeme ich úprimnú radosť a smejeme sa na ich predstavivosti v hrách. Veď všetci dospelí v našej škôlke sú v nej pre deti. A preto rôzne scenáre typu, že pani učiteľky sa tam len hrajú, je mýtus. Pretože hra v našej škôlke detí vzájomne zbližuje a radosť z prežitých chvíľ si dieťa prenáša do svojho rodinného prostredia. Je vyjadrením spokojnosti, nadšenia a šťastia.

Čím si prajeme byť...

Pamätáte si Vaše detstvo? Vášho prvého kamaráta, obľúbenú hračku? My si prajeme, aby si každé dieťa svoje detstvo pamätalo. Prajeme si, aby spomienky na našu materskú školu boli základom pre jeho zdravý rozvoj, stavebným kameňom pre vzdelanie.

A čo popriať našej materskej škole do ďalšieho obdobia? Najmä škôlku plnú šťastných detí a kolektív skvelých ľudí, ktorí vzájomnou dôverou dieťa – dospelý, budú naďalej vzbudzovať radosť, zvedavosť a nadšenie u detí.

TEXT a FOTO: kolektív MŠ Gbeľany

O súťaž vo varení gulášu bol opäť veľký záujem

V sobotu 22.7.2023 sa areál ihriska a priestory Športového klubu Gbeľany premenili z miesta plného športu, aktivít a tréningov na miesto zaplnené hudbou, dobrou náladou a v neposlednom rade kombináciou neodolateľných vôní. Uskutočnila sa tu totiž súťaž vo varení gulášu, ktorej sa zúčastnilo dokopy 12 družstiev. Každé družstvo si prinieslo vlastný kotlík, a zároveň získalo dotáciu na nákup surovín. Pravidlá súťaže boli vopred dané, navariť minimálne 10 litrov mäsového gulášu a poskytnúť 1 porciu gulášu hodnotiacej komisii. Tá tento rok pozostávala zo 4 členov a tvorili ju poslanci obecného zastupiteľstva. Súťažné vzorky hodnotili zodpovedne a sústredili sa na mnoho aspektov – napr. vôňa, farba, konzistencia, správny pomer ingrediencií, dochutenie, či dovarenie príp. nedovarenie jednotlivých surovín. Po dôkladnom (a treba povedať, že naozaj náročnom) rozhodovaní komisia predsa len dospela k výsledkom. Ocenila prvé miesta a absolútnym víťazom sa stal tím Dobrovoľného hasičského zboru Gbeľany, k čomu im aj touto cestou znovu blahoželáme. Odmenou po náročnom súťažnom výkone bolo nielen vystúpenie Gbelianskych heligonkárov, ale aj možnosť stráviť príjemný slnečný deň v spoločnosti známych a priateľov pri dobrom jedle. Ďakujeme všetkým zúčastneným a veríme, že sa rozhodnete oprášiť svoje rodinné recepty, ktorými zabojujete o titul Majstra vo varení gulášu v roku 2024.

A už len doplnok na záver. Viete ako vzniklo slovo guláš? Toto slovo je kombináciou a skrátením dvoch slov (zjednodušene) Gul a Asker. Pričom prvé znamená „hovädzí dobytok“ a druhé „vojsko“. Toto jedlo vzniklo ako potreba nasýtiť veľké množstvo vojakov a pôvodne šlo o zmes hovädzieho mäsa, korenín a zeleniny.

TEXT:
Mgr. Mária Vakušová
FOTO: archív obce

VIETE PODAŤ PRVÚ POMOC? „ÁNO, V NAŠEJ OBCI TO VIEME."

Pri príležitosti osláv 10. výročia založenia kresťanského detského hnutia eRko Gbeľany dňa 2.9.2023 sme pre hostí a návštevníkov pripravili ukážky prvej pomoci, zamerané na pomoc pri zraneniach, nebezpečných udalostiach, ale aj urgentných stavoch, čo robiť do príchodu rýchlej zdravotnej pomoci. Ja, spolu s našimi „červenokrižiakmi" zo Slovenského Červeného kríža, Územný spolok Žilina, Luciou Korbelovou a Jakubom Novákom, sme nesmierne radi strávili toto septembrové odpoludnie s návštevníkmi, ktorým sme mohli ochotne a radi ukázať niekoľko postupov a dať zopár informácií, ktoré sú veľmi dôležité, keď človek potrebuje prvú pomoc a než príde lekár, ako môže každý z nás prispieť k záchrane človeka.

Návštevníci si vyskúšali, ako postupovať pri zistení, že zranená osoba alebo ich rodinný príslušník nedýcha, alebo dýcha, ale je v bezvedomí a čo je dôležité v takých prípadoch robiť. Mali možnosť si vyskúšať postupy základnej neodkladnej resuscitácie tkz. KPR. Ide o kardiopulmonálnu resuscitáciu na okamžité zaistenie alebo obnovenie funkcie vitálnych systémov - dýchania a krvného obehu. Každý, kto mal záujem, si na resuscitačnej figuríne vyskúšal, ako sa má správne vykonávať taká masáž hrudníka a zároveň zistili aj to, aké je to nielen dôležité pre záchranu človeka, ale to, že je to fyzicky celkom náročné – 30x stlačení a 2x vdychy. A to do času kým nepríde rýchla zdravotná pomoc, alebo záchrancu niekto nevystrieda. Samozrejme menšie deti si to mohli vyskúšať na detskej figuríne bábätka, keďže skúšanie KPR na figuríne dospelej osoby nebolo pre nich jednoduché. I tak to všetky deti zvládali bravúrne, s úsmevom a hlavne odchádzali s vedomím, že pokiaľ by sa dostali do situácie, kedy by človek potreboval pomoc – vedeli by čo majú robiť, prinajmenšom rýchlo volať na tiesňovú linku č. 155 alebo č. 112 alebo zohnať pomoc dospelého. Taktiež sme informovali a pripomínali, že v prípade zástavy srdca je nevyhnutné resp. odporúča sa použiť AED. Je to Automatický externý defibrilátor, ktorý je v našej obci nainštalovaný a umiestnený na budove Obecného úradu Gbeľany, pri jeho vstupe.

Ďalej, čo si mali možnosť návštevníci vyskúšať, bola situácia, keď sa niekto v ich okolí dusí nejakým cudzím predmetom alebo zapadnutým jedlom v hrdle. Na tréningovej makete si nacvičil kde, na aké miesta, v akej intenzite a koľko úderov sa dáva pri dusení človeka, aby ho zachránili. Tu sme boli veľmi spokojní a veľmi sme sa tešili z každého, kto si to chcel vyskúšať, lebo na makete každý z nich mohol vidieť, že to robí správnym postupom. To znamená, že zapadnutá gulička v hrdla tréningovej makety, ktorá predstavovala situáciu dusenia - každému vyletela von, čo znamená, že to robil správne. A to bolo skvelé.

Rovnako si mohli vyskúšať a to najmä deti obväzovanie rán, zranených končatín alebo drobných krvácaní. Pre niektorých záujemcov sme ukázali ako jednoduchými krokmi rozpoznať napríklad náhlu cievnu mozgovú príhodu, infarkt alebo čo robiť pri epileptickom záchvate a ďalšie užitočné informácie, ktoré veríme, že ak nastane situácia, budú vedieť čo robiť. Pretože sme na každého, kto sa u nás zastavil a odskúšal si nácviky prvej pomoci, nesmierne hrdí a vďační za ich záujem a odvahu nebáť sa, si to nacvičiť.

Zároveň chceme touto cestou veľmi poďakovať členom SČK ÚS Žilina, Lucii Korbelovej a Jakubovi Novákovi za ich ochotu a čas, pri ukážkach prvej pomoci, ale aj na účasti celoslovenskej potravinovej zbierky v Kauflande, ktorej sme sa zúčastnili dňa 12.10.2023 a z ktorej sme priniesli potravinovú pomoc aj pre našich obyvateľov. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli na krátke prednášky a ukážky prvej pomoci, nebáli sa skúsiť si predlekársku prvú pomoc, pretože nikdy nevieme, kedy sa nám tieto vedomosti a zručnosti môžu zísť.

TEXT: Mgr. Ivana Ďugelová, SČK Gbeľany
Foto: archív Mgr. Ivana Ďugelová

Investičné práce v roku 2023

Tento rok bol sprevádzaný už od samotného začiatku veľkými hrozbami. Jednou z nich bola aj energetická kríza, pričom domácnosti, podniky, ale aj samosprávy netušili, ako sa bude vyvíjať, aká bude dostupnosť a ceny energií. Táto neistota nás všetkých nútila hľadať rôzne spôsoby a cesty k úspore energií. Čoraz častejšie skloňovaným pojmom sa v tejto súvislosti stáva aj fotovoltaika. V jednoduchosti predstavuje výrobu elektrickej energie zo Slnka pomocou fotovoltických panelov. Hoci jej počiatky už siahajú niekoľko rokov dozadu a prvé pokusy boli skutočne len technológiou „v plienkach“, postupom času možno registrovať značné technologické pokroky aj v tejto oblasti: Neustále sa zvyšuje účinnosť fotovoltických panelov, ich masová výroba ich robí finančne čoraz dostupnejšími a podstatne sa skracuje aj návratnosť vynaložených investícií. Všeobecne sa dnes táto doba návratnosti napr. pri malých a stredných podnikoch pohybuje okolo 4-6 rokov, čo je spolu s predpokladanou 25-ročnou životnosťou fotovoltických panelov výraznou motiváciou k zavádzaniu týchto technológií do praxe.

Aj v našej obci sme sa v súvislosti s energetickou krízou snažili využívať nielen kompenzácie navýšených cien energií formou dotácií, ale aj aplikáciou modernejších technológií. Keďže tento rok sa spustila do prevádzky ďalšia obecná, vzhľadom na rozlohu a funkčnosť energetický náročná budova – Zariadenie pre seniorov a denný stacionár sv. Barbroky, hľadali sme cesty úspory nákladov na energie najmä tu. Obec Gbeľany sa zapojila do projektu s názvom DSS sv. Barborky - fotovoltický zdroj elektriny, ktorý bude spolufinancovaný zo zdrojov EU a štátneho rozpočtu. Projekt zastrešuje Ministrerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou) a je zameraný na hlavný cieľ: zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe. Na streche Zariadenia pre seniorov sv. Barborky bolo nainštalovaných 70 ks fotovoltických panelov, ktoré už dnes vyrábajú elektrickú energiu.

Kompostovanie sa stáva čoraz nevyhnutnejšou potrebou dnešnej spoločnosti. Keďže chceme predchádzať vzniku čiernych skládok rôzneho typu odpadov a prispievať ako vyspelá spoločnosť k čoraz väčšej miere separácie, zhodnocovaniu a recyklácii odpadov, je nevyhnutné aplikovať v praxi nové metódy a postupy ich spracovávania. Prvým krokom bolo niekoľko rokov späť doručenie kompostérov do každej domácnosti v obci. Tie však vzhľadom na veľké množstvo biologických odpadov nielen z domácností a súkromných priestranstiev, ale aj tých verejných, nie sú postačujúce, preto sa obec Gbeľany už niekoľkokrát zapojila do projektov zameraných na vybudovanie kompostárne. Tento rok sa týmto spôsobom podarilo získať aspoň časť finančných prostriedkov (vo výške 15 000 €) z grantu Nadácie Kia Slovakia a v miestnej časti zvanej Bukovina bola vybudovaná malá kompostáreň. Úlohami malých obecných kompostární sú: zbieranie a evidovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov (BRO), zmenšovanie nadrozmerných BRO pre zjednodušenie procesu kompostovania formou štiepkovania, vytvorenie kompostovacích základok, kde bude kompostovací proces prebiehať, pravidelné prekopávanie kompostu a jeho premiešanie, aby sa uľahčil prístup k vzduchu a mikroorganizmov k bioodpadu a urýchlila sa tak jeho premena na kompost. Výsledkom bude kompost určený na ďalšie použitie. K plnohodnotnému fungovaniu kompostárne je ešte nevyhnutná potrebná technika. Rovnako sa teda v tomto roku obec zapojila do 2 projektov zameraných na jej obstaranie, avšak v tomto čase ešte

ne/úspešnosť projektu nie je známa. Pokiaľ sa nepodarí získať technické zariadenia týmto spôsobom, bude ich obec obstarávať z vlastných prostriedkov, aby v čo najkratšom čase mohla byť kompostáreň spustená do prevádzky.

Za posledné roky prichádzali zo strany občanov podnety k úprave miestnej komunikácie s názvom Koňhorská vedúcej k obecnému cintorínu. V novembri po schválení obecným zastupiteľstvom teda pristúpila obec k jej rekonštrukcii, čo bolo nevyhnutné aj vzhľadom k tomu, že uvedená komunikácia je prístupovou cestou k vyššie spomínanej kompostárni.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Vysvätenie kaplnky v Zariadení pre seniorov sv. Barborky

Krátko po spustení domu sociálnych služieb do prevádzky bola v aprílové popoludnie vysvätená kaplnka nachádzajúca sa v jeho priestoroch. Toto popoludnie spríjemnili aj Gbeľanskí heligonkári. Veríme, že kaplnka je pre klientov zariadenia miestom rozjímania a pokoja.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív obce

Z činnosti ZO JDS v Gbeľanoch

Jedným z cieľov JDS je svojou vlastnou činnosťou vytvárať a podporovať aktivity na realizáciu všestranných záujmov starších občanov.

Činnosť ZO JDS v Gbeľanoch bola preto zameraná na návštevu spoločenských a kultúrnych podujatí, na poznávacie výlety, rekreačné a kúpeľné pobyty. Plánované aktivity boli schválené na výročnej členskej schôdzi dňa 14.2.2023.

Výlety v tomto roku hodnotíme veľmi pozitívne. Vo februári sme navštívili Ľadový dóm na Hrebienku, kde sme obdivovali ľadové sochy a vďaka krásnemu počasiu aj nádhernú scenériu Vysokých Tatier.

Pri návšteve Kežmarku v apríli nám počasie až tak neprialo, ale fundovaný a zanietený sprievodca nielen obohatil naše vedomosti o tomto meste, ale nám i veľmi zlepšil náladu. Plní dojmov a v dobrej nálade sme sa vracali späť domov.

Už sa stalo tradíciou uskutočniť celodenný výlet autobusom. Tento krát sme navštívili múzeum Oravskej dediny v Zuberci. Po spoločnom obede sme si ešte dopriali aj 3 hodinový relax v termálnom kúpalisku v Oraviciach.

V júni 10 členov navštívilo kúpele Lúčky. V septembri sa 5 členov zúčastnilo krajského turistického zrazu v Oraviciach, ktorý organizovala KO JDS. V októbri sme navštívili Múzeum dopravy v Rajeckých Tepliciach, poprechádzali sme sa po upravených parkoch a navštívili sme SPA Aphrodite. Tento rok sme zorganizovali i dva 5 –dňové rekreačné pobyty. V máji sa 8 členov zúčastnilo pobytu v Starom Smokovci a v októbri 10 členov navštívilo Piešťany. Všetky výlety aj rekreačné pobyty boli veľmi úspešné k veľkej spokojnosti zúčastnených členov. Ponuku kúpeľno-liečebných poukazov do Dudiniec a Číža využili 3 členovia.

Nezabúdame ani na kultúrno–spoločenské podujatia. V marci sme navštívili divadelné predstavenie Mastný hrniec. Pomaly sa už stáva tradíciou naša účasť na zábavách organizovaných OO JDS A ZO JDS v Žiline. V hoteli Slovakia sme sa zúčastnili vo februári na fašiangovej zábave a v októbri na senior paráde. Na týchto podujatiach máme možnosť nielen dobre sa zabaviť, ale aj sa stretnúť s členmi z ostatných organizácií v okrese. Do programu senior parády prispeli i členky skupiny Marlenky.

V auguste sme si posedeli pri výbornom guľáši, ktorý navarili: p. Mravec R., p. Jankov, p. Miho, p. Cvacho, p. Miček M. Za ich ochotu a prácu im patrí veľké ďakujem. K výbornej nálade prispelo i vystúpenie Gbelianskych heligonkárov. Hrali členom aj po vystúpení a tak si členovia s nimi od

srdca zaspievali. Aj im touto cestou srdečne ďakujeme.

Na záver roku plánujeme v decembri vianočné posedenie. Aj keď už nie sme najmladší, teší ma, že sme ešte schopní pomôcť aj pri skrášľovaní obce. V októbri sme uskutočnili brigádu pri úprave cintorína a okolia kostola.

Podobne ako aj po iné roky aj tento rok sme mohli organizovať akcie vďaka podpore Obecného zastupiteľstva na čele s p. starostom Ing. Jozefom Martinčekom. Za podporu ďakujeme.

V roku 2023 získali ocenenia JDS za dlhoročnú prácu vo výbore ZO JDS a pomoc pri organizovaní akcií v prospech členov JDS dve členky našej organizácie. p. Marta Mičeková – Ďakovný list a ocenenie 3.stupňa. a p. Anna Repáňová - ocenenie 2. stupňa.

Svojou činnosťou sa snažíme dokazovať, že aj v seniorskom veku môžeme byť aktívni a žiť plnohodnotný život.

TEXT:
Soňa Trizuliaková,
predsedníčka ZO JDS
FOTO: archív JDS

Činnosť DHZ Gbeľany v roku 2023

Naša celoročná činnosť sa začína januárovým valným zhromaždením, kde sa všetci členovia oboznámia s plánom činnosti. Prvou veľkou akciou je už tradične usporiadanie Fašiangov, pri ktorých sa zapájajú takmer všetci členovia. S fašiangami sa už roky spája tradičná zabíjačka, aby sme mohli poskytnúť zabíjačkové dobroty pre všetkých zúčastnených. Počas covidových opatrení sme neorganizovali pochod masiek, ani zábavu a tak sme tento rok mohli sláviť fašiangy plnohodnotne aj s Vašou priazňou a účasťou pri oslave týchto ľudových tradícií. Ďalšou veľkou udalosťou z kresťanského života našej spoločnosti, ktorej sa zúčastňujeme, sú oslavy veľkonočných sviatkov, počas ktorých naši členovia strážia „Boží hrob“. So začiatkom mája sa spája sviatok patróna hasičov sv. Floriána. Tento hasičský sviatok si každoročne pripomíname ako farskou sv. omšou, tak aj na úrovni nášho okrsku č. 5, t.j. celá Terchovská dolina od Tepličky nad Váhom po Terchovú. Súčasne s oslavami sv. Floriána venujeme svoje úsilie do prípravy a stavania májov, čo je tiež jedna z pekných tradícií, ktoré sa snažíme každoročne dodržiavať.

Aby sme nespomínali len spoločenské udalosti, napredujeme aj v odbornej príprave našich členov. Zúčastňujeme sa na cviční záchranárov a hasičov, realizujeme miestne taktické cvičenia, kde sa pripravujeme na dopravu vody do

terénu a ťažko prístupných miest, ako je horský členitý terén. Pre ďalšie odborné vzdelávanie slúži aj nácvik požiarneho útoku, kde každoročne prebiehajú previerky na obvodných a okresných kolách a tie najlepšie tímy môžu postúpiť až do celoštátnej súťaže, v ktorej sa už výkonnostne porovnávajú s profesionálmi.

V tomto roku sme opäť obnovili činnosť mladých hasičov. Pod vedením našich členov sa zúčastnili na jesennom kole hry s názvom Plameň.

V letných mesiacoch sa naši členovia zúčastňovali na brigádach pri čistení potoka, upratovaní a ošetrovaní techniky, uskutočňovali rôzne besedy s deťmi. Realizovali ukážky požiarnej techniky, pri ktorých si mohli jednotlivé činnosti prítomní aj odskúšať.

Na konci leta sme usporiadali posedenie pri guláši pre všetkých členov s manželkami či priateľkami, kde nám k dobrej nálade zahrali a zaspievali Gbeľanskí heligonkári.

S príchodom jesene chodíme k farníkom do susednej Nededze na slávnostnú hodovú omšu Sedembolestnej Panny Márie. Po hodoch u susedov sa pripravujeme na Memoriál pána Gabriela Trizuliaka, kde zúčastnené družstvá svojimi skvelými výkonmi vzdávajú hold jeho bohatej a obetavej práci pre gbeľanských hasičov. Potom opäť prichádza čas zazimovania, opravy a kontroly hasičskej techniky.

Za všetky tieto aktivity a činnosti sa chceme poďakovať nielen našim členom, ale aj obci a vedeniu obce, ostatným súčinným zložkám i Vám spoluobčania.

Na záver si poprajme bezpožiarové, bezkalamitné a bezpovodňové udalosti, aby sme sa v plnej miere mohli venovať tým spoločenským.

TEXT:
Výbor DHZ Gbeľany
FOTO:
archív DHZ Gbeľany

CYKLISTIKA A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Bicyklovanie je skvelá voľnočasová aktivita, ktorá nám pomôže ventilovať stres, získať kondíciu a trénovať pevnú vôľu.

Medzi najpopulárnejšie outdoorové aktivity patrí turistika a cyklistika. Bicyklovanie spevňuje svaly a kĺby, posilňuje srdce a cievy, dýchací a tráviaci systém.

Bicyklovanie je vhodné takmer pre každého bez ohľadu na vek alebo fyzickú úroveň. Okrem toho stále pribúda viac a viac nových cyklotrás v našom regióne. Bicyklovanie teda okrem príležitosti športovať prináša aj možnosť psychického uvoľnenia na čerstvom vzduchu, čo tiež veľmi pomáha pri chudnutí.

Základné výhody bicyklovania

- spaľovanie kalórií zvyšovaním srdcovej frekvencie
- lacná a životné prostredie neznečisťujúca aktivita
- okrem svalov nôh sa zapájajú aj ostatné svaly tela, aj keď v značne menšej miere
- veľmi vhodný variant pre ľudí, ktorí majú problémy s kĺbmi, resp. s nadváhou, pretože váhu tela prevezme kostra bicykla
- nepotrebujete špeciálny tréning, pretože bicyklovať sa stačí raz naučiť a už sa to nikdy nezabudne

Aj členovia MS SČK si vychutnali jazdu na bicykli po našej cyklotrase okolo Vodného diela Žilina a urobili niečo pre svoje zdravie. Verím, že takéto akcie si ešte zopakujeme a pridajú sa k nám aj ostatní členovia a priatelia nášho spolku.

Touto cestou Vás srdečne pozývam medzi nás.

TEXT: Viera Hrivová – predseda MS SČK
FOTO: archív MS SČK v Gbeľanoch

VÁŽME SI STARŠÍCH ĽUDÍ

Tak ako končí leto a začína jeseň, tak prichádza aj staroba. Pomaly, nenápadne a nedá sa jej vyhnúť. Človek sa ocitá v jeseni života a spomína na minulosť. „Človek je krásny, nie len keď má pružný krok.“ „Človek je krásny vtedy, keď ho majú ľudia radi“

Starnutie je zákonitý, nezvratný a prirodzený proces. Mesiac október sa nesie v duchu úcty k našim starým rodičom, susedom, priateľom aj známym, preto by mal byť pre nás všetkých pripomienkou, že si treba uctiť starších ľudí v našom okolí..

Úcta k starším ľuďom by mala byť stálou a prirodzenou súčasťou nášho života, mala by byť predovšetkým spontánna a nenásilná. Tieto slová máme na pamäti aj my členovia MS SČK v Gbeľanoch.

Ďakujeme veľmi pekne všetkým členom MS SČK, ktorí sa rozhodli pomôcť a zároveň skrášliť deň klientom v Domove sociálnych služieb sv. Barborky v našej obci. Je potrebné si vážiť týchto ľudí, pretože aj oni neraz pomohli vo veciach, ktoré by nikto neurobil zadarmo, ale oni ich zadarmo urobili, pretože mali a majú v sebe lásku a vďaku. Počas svojho života nadobudli rôzne skúsenosti, ktoré odovzdali nám mladším.

Naša návšteva sa niesla v znamení sladkého potešenia, rozhovorov, pohladenia a hudby. Do spevu zahral naším drahým babičkám a deduškom náš obľúbený heligonkár Tónko Jankov. Na tvárach našich obyvateľov DSS sme videli radosť a vďaku.

Veríme, že naša návšteva bola pre všetkých obyvateľov DSS sv. Barborky v Gbeľanoch nezabudnuteľným zážitkom a potešením.

TEXT: Viera Hrivová – predsedníčka MS SČK v Gbeľanoch
FOTO: archív MS SČK

Zaujímaš sa o dianie v obci a rád/rada píšeš?

Hľadáme záujemcov o tvorbu Gbeľanských novín (najlepšie študent/študentka).

Bližšie informácie získaš na telefónnom čísle: **041/7649 962** a mailom: **gbelany@gbelany.eu**

GBEĽANSKÉ NOVINY – O ŽIVOTE V OBCI GBEĽANY. ROČNÍK X. ROK 2023. December 2023.

ISSN 2454-0978. Vydavateľ: Obec Gbeľany, sídlo: Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany. IČO: 00321273. Tel.: 041/5980364 www.gbelany.eu, email: gbelany@gbelany.eu. Redakčná rada: Ing. Martina Ševčíková,. Grafická úprava: Jozef Jurík, www.jurik.sk. Tlač: Varínska tlačiareň/Elektro AB s.r.o., Hrnčiarska 223, 013 03 Varín. Nepredajné.